

Snižování zdravotních nerovností podpora zdraví ve vyloučených lokality

Eva Uličná

Centrum podpory veřejného zdraví

Státní zdravotní ústav

PPZ 2015 – 2017 Snižování zdravotních nerovností

**PROJEKT PODPORY ZDRAVÍ V RÁMCI DOTAČNÍHO PROGRAMU MZ ČR
NÁRODNÍ PROGRAM ZDRAVÍ – PROJEKTY PODPORY ZDRAVÍ**
informace: www.mzcr.cz

Podle analýzy společnosti GAC z roku 2015 lze předpokládat, že počet lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách se pohybuje mezi 95 000 až 115 000. Celkem bylo v 297 městech a obcích identifikováno 606 sociálně vyloučených lokalit a přibližně 700 ubytoven.

Celkový počet lokalit se v porovnání s rokem 2006 téměř zdvojnásobil (z 310 na 606). Počet lokalit vzrostl ve všech krajích, v Karlovarském a Moravskoslezském kraji ale více než trojnásobně.

Cílová skupina

- princip programy pro všechny bez stigmatizace
- více se zaměřit na určité zranitelné skupiny obyvatel např. školy, které navštěvují více děti **ze sociálně znevýhodného prostředí**
- **Prostřednictvím dětí oslovit rodiny**
- **obyvatelé sociálně vyloučených lokalit bez ohledu na etnický původ**
- **nízký příjem, nezaměstnanost, dluhy, bez vzdělání, závislost na pomoci státu, nekvalitní bydlení – horší zdravotní stav**
- rozdíly mezi kraji např. střední délka života u mužů je Ústeckém kraji je 72,8
- v Praze 76,8 za 2007 -2016, u žen 78, 9 (Úst.),
- Praha 81,7

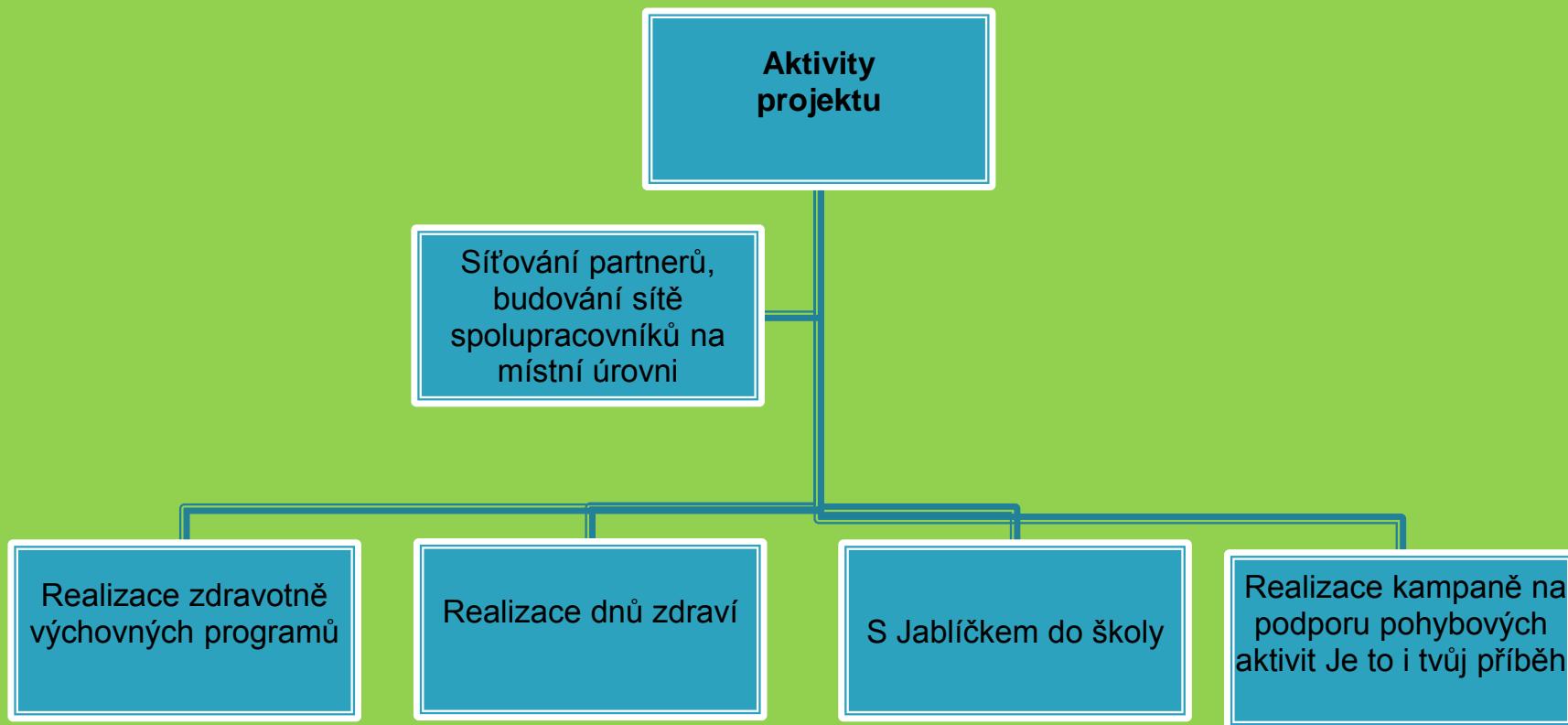

Hlavní cíle projektu

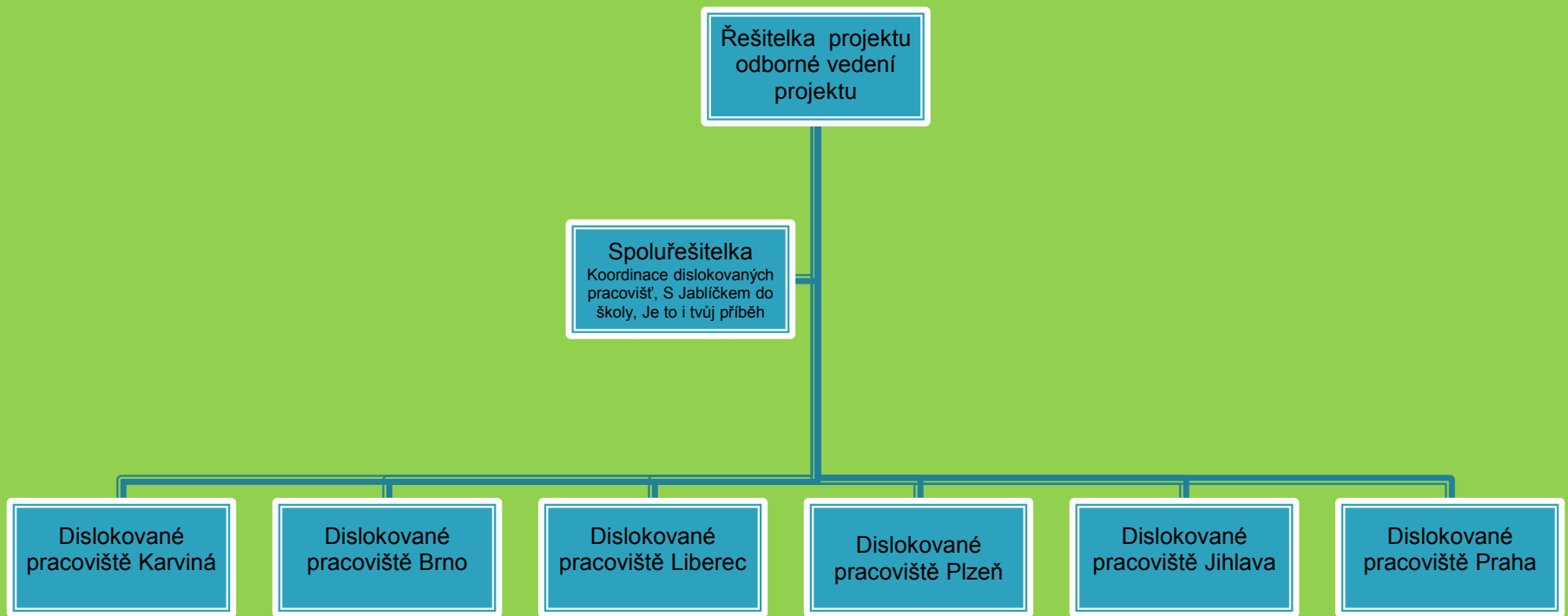
- zvýšit pohybovou aktivitu dětí a mládeže
- zlepšit stravovací návyky cílové skupiny
- zlepšit zubní hygienu, zejména u dětí z MŠ a prvního stupně ZŠ
- prevence kouření a závislostí
- prevence infekčních onemocnění
- prevence sexuálně přenosných onemocnění a reprodukční zdraví
- prevence úrazů
- síťování klíčových partnerů (*školy, neziskové organizace, sociální pracovníci a další*)

Hlavní aktivity projektu

Řízení projektu

Realizace zdravotně výchovných programů

- ▶ Kde: školy a nízkoprahová zařízení
- ▶ Podle zájmu a možností dislokovaných pracovišť
- ▶ Místní kontakty a znalost prostředí
- ▶ Ověřené a kvalitní preventivní programy zdarma
- ▶ Nabídka: Zdravý zoubek, Prevence infekčních onemocnění, Prevence kouření hravě JSNZ, Hrou proti AIDS

Naše nejúspěšnější programy

- ▶ Zdravý zoubek – naše zkušenosti
- ▶ nedostatečná ústní hygiena
- ▶ konzumace sladkostí
- ▶ nepravidelné návštěvy zubních lékařů
- ▶ Forma programu s krátkým představením s loutkami – zážitek = zkušenost
- ▶ Další programy: Prevence kouření hravě (MU Normální je nekouřit, Prevence úrazů hravě)

Výsledky 2017

- ▶ Počet oslovených klientů: 1316
- ▶ Počet realizovaných programů: 50
- ▶ Hodnocení:
- ▶ na základě ankety mezi učiteli a dětmi po skončení programů
- ▶ kvalitní programy, děti zaujmou, bezplatné, požadavek na více realizací

Prevence kouření hřavě

**Prevence
kouření hravě,
Chánov**

Hrou proti AIDS

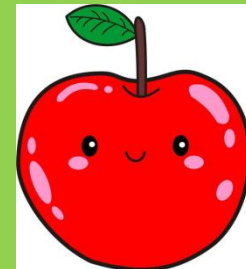
**Zdravý zoubek,
Frýdlant**

**Prevence
kouření hravě,
Kolín**

S Jablíčkem do školy

NEZAPOMNĚLI JSTE NA ŠKOLNÍ SVAČINU?

PROČ JE SVAČINA TAK DŮLEŽITÁ?

Správně sestavená svačina pomáhá k tomu, že děti dobře rostou a lépe se ve škole učí.

JAK SVAČINU PŘIPRAVIT?

Z každé skupiny vyberte alespoň jednu potravinu. Nezapomínejte také na vhodný nápoj. Dětem připravte například studenou vodu z vodovodu, vodu s trochou sirupu, ovocný džus naředěný vodou, neslazený nebo jen mírně slazený ovocný čaj. Vhodné je i mléko.

- ▶ Od roku 2014 spolupracujeme se školami
- ▶ Zdravá svačina= lepší výkon ve škole
- ▶ Informace pro rodiče
- ▶ 2017 -1522 prvňáčků a jejich rodin
- ▶ k další práci učitelů zdravotně výchovné materiály

Program Jablíčko,
Višňová

Dny zdraví

- ▶ Realizace 2017
- ▶ Celkem 6 dnů zdraví, počet klientů 173
- ▶ Zapojení rodičů prostřednictvím dětí.
- ▶ Trmice –2. ročník
- ▶ Zapojení rodičů prostřednictvím dětí
Arnoltice – spolupráce s místní NZO a úřadem
- ▶ Další dny: Jihlava /týden/, Karviná, Frýdlant

Karviná

Je to i tvůj příběh – kampaň

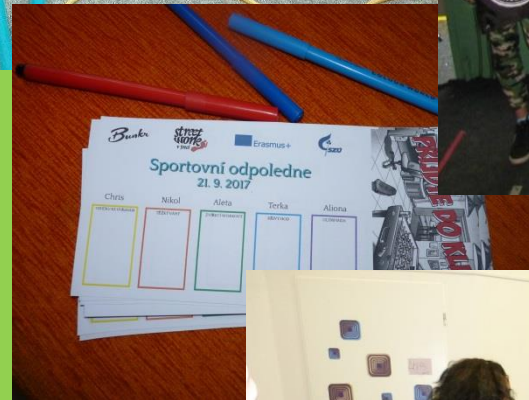
- ▶ Podpora pohybových aktivit
- ▶ Podpora ve formě diplomů a odměn pro školy a nízkoprahová zařízení, které uspořádají akci, soutěž, turnaj – nejčastější fotbalový turnaj, atletika, míčové hry.
- ▶ Motivace pro děti, podpora pro učitele a vedoucí
- ▶ Celkem se akcí zúčastnilo 759 dětí, 15 akcí, krajů, 6 škol, 7 NNO

Je to i tvůj příběh

▪ **Benefity pohybové aktivity u dětí**

- Děti, které sportují:
- Mohou mít lepší prospěch ve škole. Pohyb zlepšuje koncentraci a paměť.
- Učí se týmové spolupráci a cílevědomosti. Učí se, jak dosáhnout úspěchu, posilují vytrvalost a vůli překonávat překážky.
- Posilují zdraví. Benefitem je udržení správné hmotnosti a zvýšení fyzické kondice.
- Podle některých studií méně kouří.
- Zvyšují si sebevědomí a posilují pozitivní vnímání sebe sama.
- Prostřednictvím sportu lépe navazují přátelství.
- Lépe odbourávají stres. Endorfiny zlepšují náladu a pocit štěstí.

PRŮZNOST

CHCEŠ SE STÁT I TY
SUPERHRDINOU
nebo
SUPERHRDINKOU?

Zúčastni se naší soutěže
v pohybových aktivitách
a získej super ceny!

ENERGIE

RYCHLOST

SÍLA

JE TO I TVŮJ PŘÍBĚH

Informace o soutěži na www.szuz.cz, na
www.facebook.com/CentrumPodporyVerejnehoZdravi/
a ve tvé škole nebo klubu.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV SZÚ

Vydáno za finanční podpory MZČR "Národní program zdraví - Projekty podpory zdraví" 20146,
Snížení zdravotních nerovností - podpora zdraví ve vyloučených lokalitách, © Státní zdravotní ústav 2016

DIPLOM
za účast v soutěži:

JE TO I TVŮJ PŘÍBĚH

místo

**SUPERHRDINKA
SUPERHRDINA:**

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV SZÚ

NÁRODNÍHO ZDRAVÍ
Centrum podpory

Individuální kategorie

- ▶ Děti natočí, napíšou svůj příběh, proč sportují
- ▶ Celkem zatím 9 dětí
- ▶ 2 videa, 7 příběhů

Je to i tvůj příběh – interaktivní hra

- ▶ pilotní ověření, chyběl program na podporu zdravého životního stylu
- ▶ motivace k pohybu hravou a zábavnou formou, zdravý životní styl
- ▶ využití tradičních aktivit (skákání přes gumu, obruče, školka s míčem) a moderních aktivit
- ▶ podle možností v místě
- ▶ 2017 ověřena spolupráce s externími lektory např. Lukrecius Chang –Karviná, aktivní sportovec, co sport přináší, pozitivní vzor přímo z komunity, další spolupráce ve školách 2018
- ▶ vytvořen manuál – zkušební realizace ZŠ Trmice, Arnoltice

Nový Zéland – menšina původních obyvatel, program pro děti na podporu pohybu a správného stravování - inspirace pro projekt

2015

Child Poverty Monitor

Tracking progress on reducing child poverty in New Zealand

305,000 KIWI KIDS LIVE IN **POVERTY** (29%)

148,000 KIWI KIDS GO WITHOUT **THE THINGS THEY NEED** (14%)

9% KIWI KIDS LIVE AT THE **HARDEST END OF POVERTY**

3 in 5 CHILDREN LIVING IN **POVERTY** LIVE THIS WAY FOR **many years**

Data source – Child Poverty Monitor: 2015 Technical Report childpoverty.co.nz

VISIT WWW.CHILDPOVERTY.CO.NZ FOR MORE INFORMATION AND TO READ THE FULL REPORT

Children's Commissioner, JPM NZ Child Poverty Trust, and other logos at the bottom.

SUMMER FAMILY FUN!

Great and sunny weather is the perfect time to get outdoors and enjoy the weather with your family.

TIP! Summer is a great time to get out there and active! Gather your family and make the most of the warmer weather by having a go at these outdoor activities.

- Bodyball** - A fun, fast-paced game that can be played in a park or on a school field.
- Ball Games** - From tag to soccer, there are many ways to get your family active.
- Backyard Cricket** - A classic game that can be played in your own backyard.
- Great Outdoors** - Try hiking, cycling, or fishing in the great outdoors.

Half a puff, have fun and be active every day!
Adults need 30 minutes or more
Children need at least 1 hour

Remember - **GOZ LOU TO PLAY!** help make active play a part of their day.

www.sportwalkato.org.nz

WINTER WARM UP

Stop hibernating and **PUSH PLAY!**

TIP! It might be cold, wet and windy outside but it doesn't mean you have to stop being active. Grab the family and have a go at these indoor activities:

- Relay Races** - A fun way to get your family active indoors.
- Ballon Volleyball** - A fun game that can be played indoors.
- 10 Pin Bowling** - A classic game that can be played indoors.
- Armed Activities** - Try archery, badminton, or table tennis.

Half a puff, have fun and be active every day!
Adults need 30 minutes or more
Children need at least 1 hour

Remember - **GOZ LOU TO PLAY!** help make active play a part of their day.

www.sportwalkato.org.nz

KIDS LOVE TO PLAY!

Help make active play a part of their day

Half a puff, have fun and be active every day!
Adults need 30 minutes or more
Children need at least 1 hour

TIP! Break the hour into snacks of activity with ad-break and family challenges.

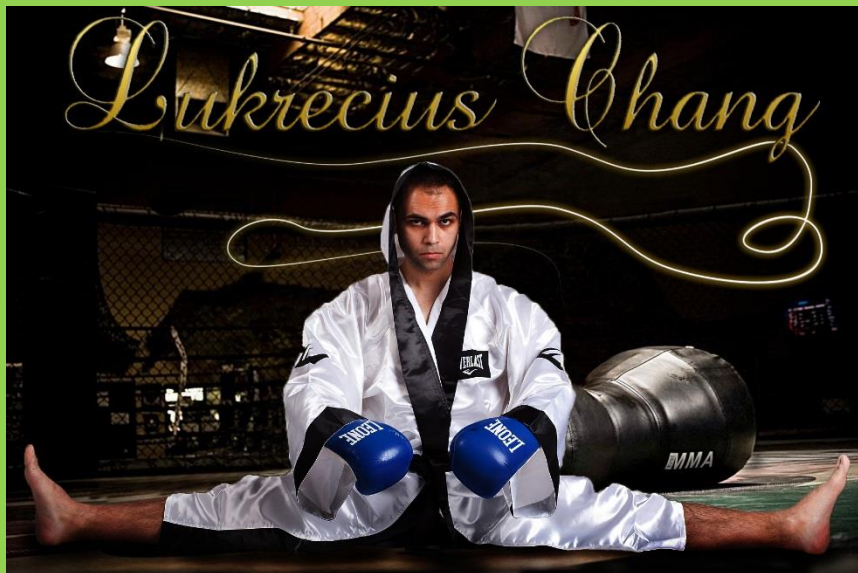
Active Ideas

- Hoppers** - Use an exercise ball to hop on and off. Try to keep your arms off the floor.
- Wheelbarrow races** - How far can you make it? Place the ball on the ground!
- Family circuits** - Use cones, ball, rope, skipping, air disc, parachute, and more. Have a go at each each all week!

Have more time? Walking, running, cycling, tag, trampolines, skid, frisbee are great ways to half a puff!

HEALTHY ACTIVE KIDS **HEALTHY ACTIVE ADULTS**

More ideas at www.sportwalkato.org.nz

Spolupráce
s Lukreciem Changem

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARVINA
VÁS SRDEČNĚ ZVE

BAREVNÝ PODZIM

22./09/17 od 14 h
v letního kina

EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY

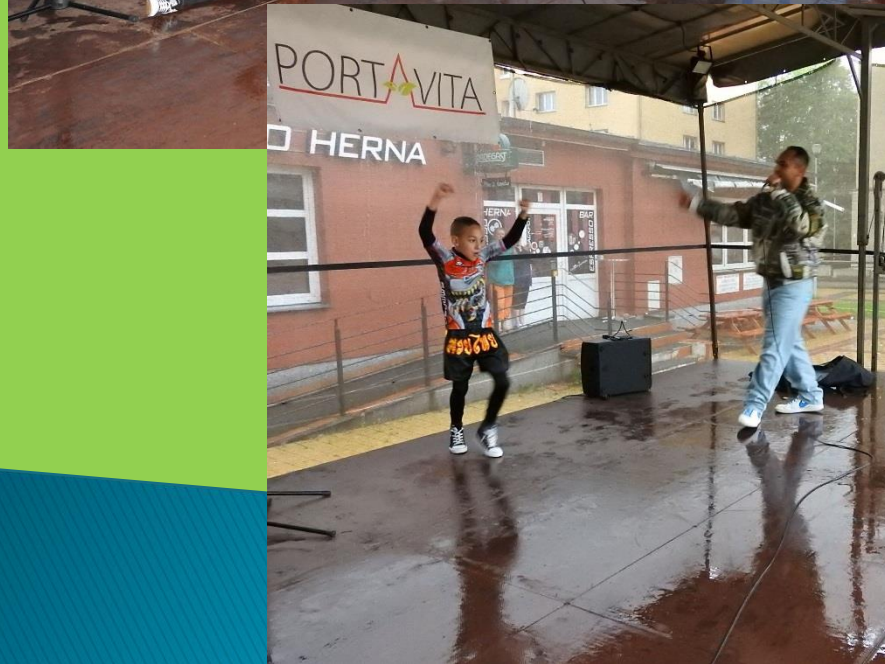
SDÍLENÍM V PŘEDÍ

www.karvina.cz

Haviřov

Workshop s Lukrecius Chang

V pátek 16.6.2017 v 15.00

NZDM Pohoda

Karviná

CZ Rap
Ukázka Kick-
boxu život na
ulici, Video

projekce

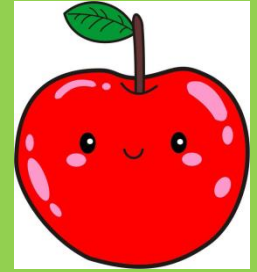
Fast - Michal Miki Tiller

Arnoltice

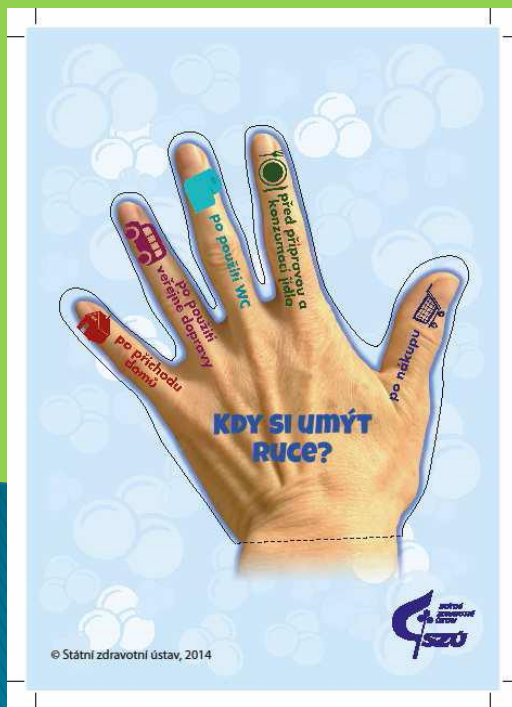

Publikace

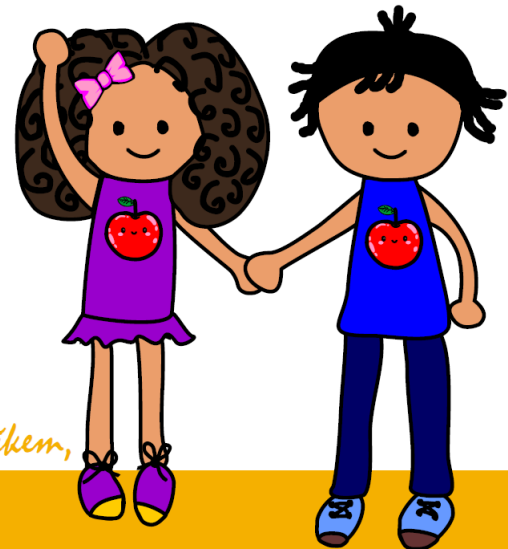
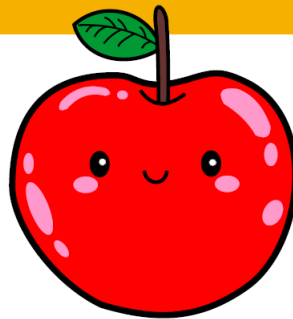

- Můj den s Jablíčkem 2015
- Zdravá rodina 2015
- Podpora zdraví ve vyloučených lokalitách 2015
- Pexeso 2014
- Energie v rovnováze 2014
- Život je sladký i bez cukru 2014
- Máš umyté ruce 2014

Zdravotně výchovné materiály

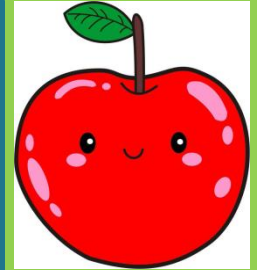

MŮJ DEN S JABLÍČKEM

*Hrajeme si a učíme se s Jablíčkem,
Anetkou a Patrikem*

Kontakty

- ▶ Program realizuje Státní zdravotní ústav, Centrum podpory veřejného zdraví
- ▶ Šrobárova 48, 100 42 Praha
- ▶ Kontakty: MUDr. Hana Janata, CSc.
- ▶ vedoucí oddělení podpory zdraví, řešitelka projektu
- ▶ tel. 267 08 29 69, e-mail: hana.janata@szu.cz
- ▶ Kontakt pro objednání programů:
- ▶ Bc. Eva Uličná, koordinace v krajích
- ▶ tel. 267 08 25 01, 776 27 90 61, e-mail: eva,ulicna@szu.cz
- ▶ <http://www.szu.cz/centrum-podpory-verejneho-zdravi-1>
- ▶ <https://www.facebook.com/CentrumPodporyVerejnehoZdravi/>

- ▶ Děkuji za pozornost.

Děkujeme za podklady a účast v projektu všem zapojeným

Dislokované pracoviště Brno
MUDr. Michaela Trnková
Mgr. Petra Nekvapilová
Zdenka Borecká
Hana Zapletalová
Bc. Anna Packová
PhDr. Leona Mužíková, Ph.D.

Dislokované pracoviště Praha
Bc. Jiří Stupka, DiS.
Bc. Michal Ziegler
MUDr. Hana Janata CSc.,

Dislokované pracoviště Jihlava
MUDr. Irena Zimenová
Lenka Vrzalová
Mgr. Kristina Pokorná
Hana Pokorná
MUDr. Stanislav Wasserbauer

Dislokované pracoviště Karviná
Mgr. Petra Lisníková
Monika Žoltá
Mgr. Jana Kubalová

Dislokované pracoviště Plzeň
Mgr. Tatiana Pavlovská
MUDr. Dagmar Turková
Skoblíková Veronika, DiS.
MUDr. Lenka Luhanová

Dislokované pracoviště Liberec
Daniela Jansíková
MUDr. Dana Zemanová